

Talvirenkaiden käyttö EU-maissa, Islannissa ja Norjassa

11. marraskuuta

2013

Useimmissa EU-maissa ei ole pakollista käyttää autossa talvirenkaita, mutta poikkeuksia on...
Ennen lomalle lähtöä voi olla hyvä tietää, millainen tilanne on eri EU-maissa, Islannissa ja Norjassa.
28 Euroopan kuluttajakeskusta vastasi seuraaviin kysymyksiin:

- Onko talvirenkaiden käyttö pakollista?
- Jos ei, tarvitaanko talvirenkaita joillakin tietyillä alueilla (tai onko teillä varoitusmerkkejä)?
- Saako nastarenkaita käyttää?

➤ Maat, joissa talvirenkaiden käyttö on lain mukaan pakollista

Viro

Talvirenkaiden käyttö on Virossa pakollista joulukuun 1. päivästä maaliskuun 1. päivään. Talvirenkaita saa käyttää lokakuun 15. päivästä maaliskuun 31. päivään. Poikkeuksellisissa tie- ja sääolosuhteissa nastarenkaita saa käyttää lokakuun 1. päivästä huhtikuun 30. päivään.

Nastarenkaiden käyttö ajoneuvoissa on kielletty toukokuun 1. päivän ja lokakuun 1. päivän välisenä aikana.

Nastattomia talvirenkaita (joka sään renkaita) saa käyttää ympäri vuoden.

Suomi

Suomessa talvirenkaiden käyttö on pakollista joulukuun 1. päivästä helmikuun loppuun.

Nastarenkaita saa käyttää marraskuun 1. päivästä pääsiäisen jälkeiseen seuraavaan maanantaihin.

Kulutuspinnan urasyvyyden on oltava vähintään 3 mm. Nämä määräykset koskevat myös ulkomailla rekisteröityjä autoja.

Slovenia

Marraskuun 15. päivästä maaliskuun 15. päivään sekä muuna aikana talvikelillä (kuten lumisateessa ja mustalla jäällä) täytyy henkilöautoissa ja muissa enintään 3,5 tonnin ajoneuvoissa olla seuraava talvivarustus:

- talvirenkaat kaikissa neljässä pyörässä
- kesärenkaat kaikissa neljässä pyörässä + lumiketjut tavaratilassa.

Kummassakin tapauksessa on renkaiden kulutuspinnan oltava vähintään 3 mm.

Yli 3,5 tonnin ajoneuvoissa on oltava talvirenkaat ainakin vetävissä pyörissä tai kesärenkaat kaikissa neljässä pyörässä + lumiketjut tavaratilassa.

Poikkeus: rannikkoseudulla talvivarustukseksi riittävät kesärenkaat, joissa on vähintään 3 mm kulutuspintaa, eikä tavaratilassa tarvitse olla lumiketjuja. Talvikelillä (kuten lumisateessa ja mustalla jäällä) on vetäviin renkasiin asennettava lumiketjut.

Nämä määräykset koskevat myös ajoneuvoja, joissa on ulkomaan rekisterikilpi, mutta vain talvikelillä.

Latvia

Latviassa on kaikissa ajoneuvoissa oltava talvikeliin soveltuvat renkaat joulukuun 1. päivän ja maaliskuun 1. päivän välisenä aikana. Nastarenkaiden käyttö on kielletty toukokuun 1. päivän ja lokakuun 1. päivän välisenä aikana. Lisäksi talvirenkaissa on oltava vähintään 4 mm kulutuspintaa.

Ruotsi

Talvirenkaiden tai vastaavan varustuksen käyttö on pakollista joulukuun 1. päivästä maaliskuun 31. päivään. Samana aikana renkaissa on oltava kulutuspintaa vähintään 3 mm. Nämä säännöt koskevat myös Ruotsin läpi kulkevia ulkomaalaisia autoja.

Ajoneuvon liitettyjen perävaunujen on myös noudatettava talvirenkaita koskevia sääntöjä.

Jos ajoneuvossa on nastarenkaat, on perävaunussakin oltava. Jos ajoneuvossa käytetään kittarenkaita, voidaan käyttää joko kitka- tai nastarenkaita.

Ruotsissa nastarenkaita saa käyttää lokakuun 1. päivästä huhtikuun 15. päivään tai jos ajokeli on talvinen tai sen odotetaan muuttuvan talviseksi.

1. tammikuuta 2013 alkaen on raskaiden kuljetusajoneuvojen, raskaiden linja-autojen sekä luokan II henkilöautojen (matkailuautot), joiden kokonaismassa ylittää 3,5 tonnia, vetävissä pyörissä oltava talvirenkaat tai vastaava varustus joulukuun 1. päivästä maaliskuun 31. päivään, mikäli tiet ovat talviset. Raskaan ajoneuvon kaikissa renkaissa on myös oltava vähintään 5 mm kulutuspinta talvisilla teillä. Tämä vaatimus ei koske ajoneuvoihin liitettyjä perävaunuja.

Lisätietoja (englannin kielellä) on Ruotsin liikennehallinnon verkkosivuilla, joilta löytyvät mm. talvisen tien määrittäminen, talvirenkaiden määrittäminen sekä kuorma- ja rekka-autoja koskevia sääntöjä: <http://www.transportstyrelsen.se/en/road/Vehicles/winter-tyres/>

➤ Maat, joissa talvirenkaiden käyttö on pakollista, jos keli niitä edellyttää

Itävalta

Talvirenkaat

Itävallassa marraskuun 1. päivästä huhtikuun 15. päivään ajoneuvoissa on oltava talvirenkaat, jos keli niitä edellyttää. Talvirenkaat on asennettava kaikkiin pyöriin, jos tiet ovat lumen tai jään peitossa. Renkaissa on oltava merkintä M+S, M.S. tai M&S, minkä lisäksi vyörenkaissa (yleisin rengastyppi) on oltava vähintään 4 mm kulutuspintaa ja ristikudosrenkaissa vähintään 5 mm kulutuspintaa. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää kesärenkaita ja lumiketjuja, mistä lisää edempänä.

Renkaiden teräsnastat saavat ulottua enintään 2 mm renkaan pinnan ulkopuolelle ja nastojen on asetettava tiukasti kiinni renkaaseen tien pinnan ja muiden ajoneuvojen vahingoittumisen välttämiseksi.

Lain mukaan on kuljettajan vastuu huolehtia vaadittavasta talvivarustuksesta. Ajoneuvoa vuokrattaessa onkin ehdottoman tärkeää tarkistaa, että autossa on asianmukainen varustus. Nämä määräykset koskevat kaikkia Itävallassa sekä ulkomailla rekisteröityjä ajoneuvoja.

Nastarenkaat

Nastarenkaita saa käyttää vain lokakuun 1. päivästä toukokuun 31. päivään, mutta paikalliset määräykset voivat pidentää tätä aikaa. Määräykset koskevat myös tilapäisesti maahan tuotuja ajoneuvoja.

Nastarenkaita saa käyttää vain ajoneuvoissa, joissa on metallivörenkaat ja joiden suurin hyväksytty kokonaispaino on korkeintaan 3 500 kg ja suurin akselipaino korkeintaan 1 800 kg. Nastarenkaat on asennettava kaikkiin pyöriin. Jos perävaunua vetävässä ajoneuvossa on nastarenkaat, myös perävaunussa on oltava nastarenkaat kaikissa pyörissä.

Nastarenkaallisia ajoneuvoja koskee erityisnopeusrajoitus (80 km/h taajamien ulkopuolella ja 100 km/h moottoriteillä) ja niiden takana on oltava näkyvissä virallinen nastarenkaista kertova merkki. Merkin voi hankkia esimerkiksi autokerhoilta tai huoltoasemilta.

Lumiketjut

Lumiketjujen käyttö talvirenkaiden sijaan on sallittua, jos tie on jatkuvasti tai lähes aina lumen tai jään peitossa. Äärimmäisissä olosuhteissa viranomaiset voivat vaatia, että autojen vetäviin pyöriin asennetaan lumiketjut. Nelivetoisissa ajoneuvoissa on oltava lumiketjut vähintään kahdessa saman vetoakselin renkaassa. Käytössä on kansainvälinen liikennemerkki. Suositeltu enimmäisnopeus on 40 km/h.

Lisätietoja on osoitteessa <http://www.bmvit.gv.at/en/verkehr/roads/safety/tyres.html>

Lisätietoja nastoista:

<https://www.help.gv.at/Portal.Node/hlpd/public/content/6/Seite.0602201.html>

Saksa

Kuljettajan on huolehdittava, että ajoneuvossa on kelin mukaiset renkaat. Saksan määräyksiä tarkennettiin marraskuussa 2010. Talvirenkaat (tai M+S-merkinnällä varustetut ympärivuotiset renkaat) ovat nyt pakolliset, kun on lunta, mustaa jäätä tai kuuraa.

Talvirenkaat tai ympärivuotiset renkaat on oltava ajoneuvon kaikissa pyörissä. Talvirenkaat (tai M+S-merkinnällä varustetut ympärivuotiset renkaat) ovat pakolliset myös kaksipyöräisissä ajoneuvoissa (esimerkiksi perävaunuissa ja moottoripyörissä). Talvirenkaissa on oltava vähintään 1,6 mm kulutus pintaa.

Kesärenkaiden käyttö puolestaan on sallittua, jos keli on normaalia leudompi ja säilyy sellaisena päivän aikana.

Näissä määräyksissä ei mainita minimilämpötilaa eikä mitään tiettyä ajanjaksoa, jolloin ajoneuvoissa tulisi olla talvirenkaat – toisin kuin varsinkin Internetin keskusteluissa toisinaan väitetään.

Saksan viranomaiset haluavat välttää riskejä, joita ajoneuvojen talvikeliin sopimaton varustus aiheuttaa, kuten tieliikenteen hidastumista sekä onnettomuuksia. Lakia rikkoessaan kuljettaja voi saada 40 – 120 € sakot sen mukaan, millainen rikkomus on kyseessä. Esimerkiksi sakko onnettomuuden aiheuttamisesta ja/tai ajoneuvon rikkomisesta ajokunnottomaksi on 120 €. Onnettomuuden (itse aiheutetun tai kolmannen osapuolen aiheuttaman) sattua talviaikaan, kuluttajalle voi aiheutua ongelmia vakuutuksen kanssa, jos hän ei käyttänyt asianmukaisia renkaita.

Nastarenkaat, jotka voivat vahingoittaa ajorataa, on kielletty.

Romania

Romaniassa talvirenkaat ovat pakolliset marraskuun 1. päivästä maaliskuun 31. päivään teillä, jotka ovat lumen, jään tai mustan jään peitossa. Talvirenkaat on asennettava kaikkiin pyöriin. Renkaissa on oltava merkintä M+S tai M&S. Talvirenkaiden kulutuspinnan on oltava vähintään 1,6 mm ainakin kahdella kolmasosaa pinnan leveyttä.

Nastarenkaita saa käyttää, mutta niillä on oltava hyväksyntä (homologointi) yleisille teille, jotka ovat lumen, jään tai mustan jään peitossa.

Tšekin tasavalta

Marraskuun 1. päivästä maaliskuun 31. päivään ajoneuvoissa on oltava talvirenkaat, jos tiellä on yhtenäinen kerros lunta tai jäätä, tai jos kelin perusteella on oletettavaa, että sellainen kerros saattaa muodostua tielle ajon aikana. Nastarenkaita ei saa käyttää. Talvirenkaiden kulutuspinnan on oltava vähintään 4 mm, massaltaan yli 3 500 kg ajoneuvoissa 6 mm.

Kroatia

Kroatiassa talvirenkaat ja muu talvivarustus ovat pakolliset talvikelillä (talvikeli on määritelty tilanteeksi, jolloin tie on lumen ja/tai jään peitossa). Talvikaudella ajoneuvoissa, joiden massa on enintään 3,5 tonnia, on oltava seuraavat pakolliset talvivarusteet:

- 4 talvirengasta (tai M+S) tai 4 kesärengasta, joissa kulutuspinna vähintään 4 mm
- lumiketjut tavaratilassa.

Talvikelin vallitessa kaikissa liikenteessä olevissa ajoneuvoissa on oltava yllä mainittu varustus. Lisäksi tällaisella kelillä liikenteessä olo on ehdottomasti kielletty perävaunullisilta rahtiautoilta.

Poikkeustapauksissa liikenneasioista vastaava ministeriö voi määrätä, että talvivarustus on pakollinen joillekin ajoneuvotyypeille tietyinä aikana tietyn tien joillakin osilla vallitsevasta kelistä riippumatta.

Talvikeliä koskevien pakollisten sääntöjen noudattamatta jättämisestä kuljettajaa sakotetaan noin 95 € suuruisella sakolla.

Luxemburg

1. lokakuuta 2012 alkaen Luxemburgissa on talvirenkaiden käyttöpakko, jos tiellä on lunta ja jäätä.

Norja

Norjassa ei ole pakollista käyttää talvirenkaita, mutta renkaiden on oltava aina vallitsevaan keliin soveltuvat. Voidaankin sanoa, että käytännössä talvirenkaiden käyttö on Norjassa lähes pakollista talviaikaan.

Nastarenkailla saa ajaa 1. marraskuuta (Pohjois-Norjassa 15. marraskuuta) alkaen. Muulloin niiden käytöstä sakotetaan. Nastarenkaat on poistettava viimeistään toisen pääsiäispäivän jälkeisenä maanantaina. 1. marraskuuta 2013 alkaen talvirenkaiden käyttö on pakollista raskaissa ajoneuvoissa (yli 3 500 kg) toiseen pääsiäispäivään asti.

Slovakia

Talvirenkaiden käyttö ajoneuvoissa (massa < 3,5 tonnia) on pakollista kelin vaatiessa. Vaatimus täyttyy, kun teillä on **yhtenäinen kerros** lunta, jätää tai kuuraa.

Marraskuun 15. päivästä maaliskuun 31. päivään talvirenkaat ovat **lain mukaan pakolliset** raskaissa ajoneuvoissa (massa \geq 3,5 tonnia) ja linja-autoissa (ainakin yhdellä vetoakselilla on oltava talvirenkaat).

➤ Maat, joissa talvirenkaiden käyttö on pakollista vain, jos liikennemerkki näin osoittaa

Ranska

Talvirenkaiden käyttö ei ole yleisesti pakollista **paitsi, jos** erillinen (erityisellä säädöksellä päätetty) liikennemerkki näin osoittaa.

Espanja

Espanjassa ei ole yleistä talvirengaspakkoa.

Talvirenkaiden käyttö on pakollista vain, jos julkinen viranomainen tai erillinen liikennemerkki (vuoristoalueilla) näin määrää.

Nastarenkaiden käyttö on sallittua. Ne luokitellaan talvirenkaiksi.

Italia

Talvirenkaiden käyttö ei ole Italiassa pakollista paitsi, jos erillinen (erityisellä säädöksellä päätetty) liikennemerkki näin osoittaa. Tällöin ajoneuvossa on oltava lumiketjut tai talvirenkaat merkissä ilmoitettuna aikana.

➤ Maat, joissa talvirenkaiden käyttö ei ole pakollista

Belgia, Kypros, Malta, Portugali ja Kreikka

Talvirenkaiden käyttö ei ole pakollista.

Bulgaria

Talvirenkaiden käyttö ei ole pakollista. Nastarenkaiden käyttö on kielletty. Sekä kesä- että talvirenkaiden kulutuspinnan on oltava vähintään 1,6 mm.

Unkari

Unkarissa talvirenkaiden käyttö autossa ei ole pakollista. Sitä ainoastaan suositellaan.

Tanska

Talvirenkaiden käyttö ei ole pakollista. Nastarenkaiden käyttö on sallittu marraskuun 1. päivästä huhtikuun 15. päivään.

Irlanti

Irlannissa talvirenkaiden käyttö ei ole pakollista. Nastarenkaiden käyttö ei ole lain vastaista. Nastarenkaita ei kuitenkaan tulisi käyttää Irlannissa muutoin kuin tiiviillä lumella tai jäällä. Jos nastarenkaita käytetään asvaltilla, voi saada syytteen tien pinnan vahingoittamisesta, mikä on Irlannin tieliikennemääräyksissä kielletty.

Islanti

Talvirenkaiden käyttö ei ole ehdottoman pakollista Islannissa minään tiettyä ajanjaksona. Lain mukaan lumiketjuja tai muuta talvivarustusta, kuten syväuraisia renkaita – nastoilla tai ilman – tulisi käyttää, kun tiellä on jäätä tai lunta. Jos talvi on leuto, maan lounaisosassa voi selvitä kesärenkailla koko vuoden, mutta eniten Islannissa suositetaan syväuraisia, ympärivuotiseen käyttöön suunniteltuja renkaita.

Nastojen käyttö on sallittua osan vuotta, mutta muutaman viime vuoden aikana on keskusteltu niiden käytön kieltämisestä tai rajoittamisesta maan lounaisosassa tai kaupunkialueella. Näin rajoitettaisiin teiden kulumista ja siitä johtuvia kustannuksia sekä ilmassa kulkevien hiukkasten vaikutusta ympäristöön ja terveyteen.

Erilaisia säädöksiä nastojen koosta, muodosta, painosta, jakaumasta sekä tiehen kohdistuvasta voimasta alle ja yli 3 500 kg painavissa ajoneuvoissa. Lumiketjujen käyttö on kielletty olosuhteissa, joissa ne voivat vahingoittaa teitä.

Liettua

Talvirenkaiden käyttö ei ole pakollista, mutta 10. marraskuuta ja 1. huhtikuuta välisenä aikana ei voi käyttää kesärenkaita. Kuluttajat voivat käyttää joka sään renkaita. Nastarenkaiden käyttö on kielletty huhtikuun 10. päivästä marraskuun 1. päivään. Liettuan sääntöjen mukaan rengasta ei katsota talvikäyttöön soveltuvaksi, jos sen kulutuspinta on alle 3 mm.

Alankomaat

Alankomaissa auton talvirenkaiden käyttö ei ole pakollista. Alankomaalaiset kuluttajat ostavat kuitenkin talvirenkaita, sillä monet suuntaavat talvilomalle Ranskaan, Saksaan tai Itävaltaan. Silloin on noudatettava näiden maiden sääntöjä ja hankittava talvirenkaat. Alankomaiden autoiluyhdistys

ANWB (haaraorganisaatio) tiedottaa verkkosivuillaan kuluttajille, mitä sääntöjä missäkin maassa on talvirenkaiden käytöstä.

Nastarenkaiden käyttö ei ole sallittua Alankomaissa, sillä se vahingoittaa ajorataa.

Puola

Laki **ei vaadi** talvirenkaiden käyttöä, mutta talviaikana on suositeltavaa käyttää joko talvirenkaita tai joka sään renkaita ankarien talvien vuoksi.

Lumiketjujen käyttö on yleisesti sallittua ja joillakin merkityillä alueilla pakollista. Tällaisilla alueilla **lumiketjujen** tarpeesta varoitetaan ennakkoon liikennemerkkein. Ketjuja voi käyttää vain, jos tie on lumen tai jään peitossa.

Lumiketjujen tarve osoitetaan C-18-merkillä (pyöreä sininen tausta ja rengas, jonka ylle on ”puettu” ketju). Määräys kumotaan C-19-merkillä (samanlainen kuin C-18-merkki, mutta sen yli kulkee punainen viiva). Lumiketjuja on käytettävä vähintään kahdessa moottoriajoneuvon renkaassa.

Nastarenkaiden käyttö on **ehdottomasti kielletty** Puolassa. Niitä saa käyttää vain talviurheilutapahtumissa, kuten ralleissa ja muissa kilpailuissa.

Iso-Britannia

Talvirenkaiden käyttö ei ole pakollista, mutta se on sallittua. Sekä lumiketjujen että nastarenkaiden käyttö on sallittua. Myös lumisukkia saa käyttää. Alla annetut ohjeet pohjautuvat Ison-Britannian hallituksen vastikään teettämään riippumattomaan tutkimukseen.

Teillä koetut ongelmat ovat herättäneet Ison-Britannian tiedotusvälineissä ja yleisön keskuudessa keskustelua siitä, millaisia renkaita ajoneuvoissa pitäisi käyttää vaativilla talvikeleillä. Joulukuussa 2010 toteutetussa **Englannin liikennejärjestelmien kestävyyttä** käsitelleessä tutkimuksessa todettiin, että sellaisia renkaita, jotka voivat jollain tavoin vahingoittaa tien pintaa, ei tulisi käyttää. Tutkimuksessa esitettiin talvikelejä varten neljä vaihtoehtoa:

- Talvirenkaat. Nämä toimivat parhaiten alle 7 °C lämpötilassa. Lämpimämmillä keleillä renkaat saattavat kulua voimakkaammin kuin tavalliset renkaat. Ne on valmistettu pehmeämmästä kumiseoksesta, joka säilyttää joustavuutensa kylmässä säässä. Myös rengaskuvio on optimoitu. Siinä voi olla enemmän ”purevia” reunoja parempaa pitoa varten sekä leveämmät välit suorituskyvyn parantamiseksi lumella.

- Nastarenkaat.

Nämä on tarkoitettu äärimmäisiin olosuhteisiin, kuten paksulle lumelle ja jäälle. Nastarenkaat tulee poistaa, kun keli paranee, sillä ne voivat vahingoittaa tien pintaa suorassa kosketuksessa.

- Lumiketjut. Näitä voidaan käyttää, jos matkalla tulee vastaan lunta tai jäätä. Lumiketjut on poistettava, kun keli paranee, sillä nastarenkaiden tavoin ne voivat vahingoittaa tietä.

- Lumisukat. Renkaan ympärille asennetaan kangas, joka parantaa pitoa lumella ja jäällä. Sukka on yleensä helpompi asentaa kuin ketju, mutta se ei välttämättä ole yhtä tehokas kaikissa olosuhteissa.

Lumisukat eivät vahingoita tietä, mutta ne tulee silti poistaa, kun keli paranee, sillä ne kuluvat nopeasti eivätkä toimi yhtä hyvin tavallisella kelillä.

Autoilijan päätös vaihtaa renkaat riippuu aina ajo-olosuhteista sekä ajettavien matkojen luonteesta. Jos autoilija tulee ajamaan alueilla, joilla keli on jatkuvasti kylmä ja lunta tai jäätä esiintyy pitkiä aikoja, voi olla hyödyllistä vaihtaa renkaat talveksi.

Liikenneministeriö ei usko, että talvirenkaita vaativalle laille on suurta tarvetta, mutta kuluttajat voivat silti halutessaan käyttää talvirenkaita. Heidän näkemyksensä mukaan Englannissa autoilijat kokevat tyypillisesti, että heidän autossaan olevien renkaiden kuvio ja rengasseos toimivat hyvin erilaisilla keleillä ja renkaita voi käyttää ympäri vuoden. Ongelmat, kuten kustannukset, jotka aiheutuvat renkaiden ostosta, säilytyksestä ja vaihtamisesta tiettyinä aikoina joka vuosi, tulisi saattaa tasapainoon mahdollisten etujen kanssa, ja maan eteläosassa monet ajoneuvot hyötyisivät talvirenkaista vain muutaman kerran vuodessa.

Emme vastaa annettujen tietojen oikeellisuudesta.

Päivitetty viimeksi 11. marraskuuta 2013